VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 27 FEBRUARI 2025

Onderwerp: RV Participatie over actualisatie van het participatiebeleid (11608568)

Voorzitter: mw. H.J. van den Berg

De leden: mw. B.M. Antolini, dhr. W. Dikkes mw. N.M. Elfers, mw. A.E. Gumbert, dhr. J.A. Hekstra, mw. M.R. Hogervorst, mw. J.B. Kamsteeg, dhr. H.C.M. Koning, mw. S. van de Meeberg, dhr. A. de Ruiter

Griffier: mw. J. Zuidervliet

Portefeuillehouder: mw. M. Steffens-van de Water

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Dames en heren, ik denk dat wij compleet zijn zo te zien. Voor de notulen straks zal ik benoemen wie er niet zijn. Het kan zijn dat er nog iemand binnenloopt. Ik ga kijken of ik de tongbreker… Namelijk 'welkom bij het sessiedebat over het raadsvoorstel participatie over de actualisatie van het participatiebeleid'. Met dit raadsvoorstel stelt het college de raad een aantal kaders voor. Op welke manier wil de raad participeren bij de actualisatie van het ontwerpparticipatiebeleid? We starten zo met de eerste termijn. Daar hebben we de gebruikelijke spreektijden voor. Daarna komt het college aan de beurt en dan in de tweede termijn kunt u met zijn allen in debat gaan. Wie zou ik als eerste het woord mogen geven? Als eerste Forza!, mevrouw Hogervorst.

Mevrouw HOGERVORST: Dank u wel voorzitter. Participatie is een prachtig woord, maar het gaat uiteindelijk om daden. Forza! Haarlemmermeer vindt dat inwoners en ondernemers echte invloed moeten hebben op het beleid. Niet alleen een schijnvertoning waarbij het college al heeft besloten en de participatie slechts een formaliteit is. Uit rekenkameronderzoek blijkt dat inwoners zich betrokken voelen bij onze gemeente, maar tegelijkertijd vinden dat hun invloed beperkt is. Dat is precies wat wij al jaren zeggen. Participatie mag niet alleen een verplicht nummer zijn om af te vinken, waarbij de kaderstellende taak beperkt blijft tot het bekrachtigen van reeds vastgestelde kaders en de controlerende taak nauwelijks wordt uitgevoerd. Inwoners moeten serieus genomen worden en invloed krijgen die verder gaat dan alleen een inspraakavond of een enquête waar achteraf weinig mee wordt gedaan. Het college vraagt ons nu te kiezen uit drie rollen. Een, een aanjager zijn, de raad kijkt alleen of er participatie heeft plaatsgevonden. Twee, kaderstellend en controlerend, de raad stelt randvoorwaarden en controleert of het participatieproces zorgvuldig is verlopen en drie, regisserend, de raad neemt de volledige regie en geeft participanten veel invloed. Voorzitter, Forza! kiest voor een kaderstellende en controlerende rol. Wij willen een gemeente die luistert naar haar inwoners, maar ook de democratische verantwoordelijkheid neemt om belangen af te wegen. We willen niet dat participatie een excuus wordt om besluiten een-op-een over te nemen zonder dat we de brede impact bekijken. Dat betekent duidelijke kaders vooraf. Geen vage beloftes, maar heldere afspraken over wat inwoners mogen verwachten. Echte terugkoppeling, inwoners moeten zien wat er met hun inbreng gebeurt. Geen schijnparticipatie. We doen geen trajecten waarbij het college achteraf toch doet wat het zelf al van plan was. Tot slot, participatie is geen doel op zich, maar een middel om betere besluiten te nemen. Laten we dat niet vergeten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Hogervorst. Dan geef ik nu het woord aan GroenLinks, mevrouw Gumbert.

Mevrouw GUMBERT: Dank u wel voorzitter. Vorig jaar juli heeft GroenLinks vragen gesteld over de inspraak- en participatieverordening die gemeenten vanaf 2027 verplicht moeten hebben. In de beantwoording van onze vragen in september vorig jaar lazen we dat volgens de planning uiterlijk in Q2 2025 die nieuwe verordening aan de raad zou worden voorgelegd en in Q4 2024 zou het plan van aanpak voor de actualisatie van het participatiebeleid, dat ten grondslag moet liggen aan de nieuwe verordening, met de raad worden besproken. Zulke planningen zijn natuurlijk niet in graniet gebeiteld. Het is op zich helemaal niet erg dat Q4 2024 niet is gehaald. Q1 2025 is prima, maar wat ons verbaasde is dat we vanavond niet praten over de actualisatie van het participatiebeleid of over het plan van aanpak voor de actualisatie van het participatiebeleid, maar over de participatie bij de actualisatie van het participatiebeleid. Dit is allemaal een heel erg metadiscussie, maar nu is er dus een stap tussengeschoven waardoor GroenLinks het vermoeden heeft dat Q2 2025 absoluut onhaalbaar is, want er moet namelijk nog een heel participatieproject tussendoor. GroenLinks vindt het ook heel belangrijk, participatie is belangrijk en we zijn het dus eens met het college dat het goed is dat inwoners hier ook over kunnen meedenken. Het is wel de vraag dan welke inwoners hierover meedenken, hoe daarover wordt beslist en wat er met hun inbreng wordt gedaan. We vinden het jammer, zoals we uit het stuk lezen, dat het college ervoor kiest om inwoners en de organisatie te betrekken bij de actualisatie van het participatiebeleid, maar de raad zelf niet. Onze rol mogen we zelf kiezen, maar het gaat wel over onze rol bij de participatie over de participatie. Omdat wij meer willen dan na afloop van het proces tekenen bij het kruisje, dus na afloop van de participatie, kiezen wij voor de regierol, want wij willen anders dan Forza!, dus wel heel graag tussen de participatie van de inwoners en het opstellen van het beleid nog mee kunnen praten daarover. Daarnaast dienen we twee amendementen in. Het eerste amendement moet ervoor zorgen dat er met de participerende inwoners straks over allerlei vormen van participatie wordt gesproken, ook over vormen die in onze gemeente nog niet worden gebruikt op dit moment. U zat er vast al op te wachten voorzitter en daar is-ie dan. We bedoelen bijvoorbeeld het burgerberaad, maar het is maar een voorbeeld. Er zijn veel meer mogelijkheden en wij willen vooral voorkomen dat er straks instrumenten niet in onze participatiegereedschapskist zitten, alleen omdat die niet in deze ronde aan de inwoners zijn voorgelegd. Het tweede amendement voegt de raad toe als betrokkene bij het proces en stelt voor de nieuwe inspraak- en participatieverordening de vorm te geven van een parapluverordening. Ons conceptinitiatiefvoorstel voor het burgerberaad dient ook hierbij als voorbeeld. Zo een parapluverordening kan het namelijk makkelijker maken om een toekomstige wijziging aan te brengen of elementen toe te voegen en de Financiële Verordening van de gemeente is ook op die manier georganiseerd, dus vandaar. Tot zover.

De VOORZITTER: Dat is keurig binnen de tijd, dank u wel mevrouw Gumbert. De beurt is aan u, mevrouw Kamsteeg, PvdA.

Mevrouw KAMSTEEG: Dank u wel voorzitter. Vanavond bespreken wij de participatie van de actualisatie van het participatiebeleid. Een hele mond vol. Er wordt gevraagd om te kiezen uit drie scenario’s, te weten terughoudend aanjager, aansturend kaderstellend of regisserend. Regelmatig worden wij benaderd door inwoners dat zij ontevreden zijn over de wijze waarop zij hebben kunnen participeren, maar vooral over wat er met hun inbreng gedaan is. Voorbeelden hiervan zijn de verschillende VSP’s, de aanpassing van de Molenaarsweg en zeer recent het voorgenomen parkeerbeleid bij nieuwbouw in Pionier-Bols te Nieuw-Vennep. Ook uit het onderzoek naar vertrouwen in de lokale democratie door de Rekenkamer blijkt dat inwoners vinden dat ze te weinig mogelijkheden hebben om invloed uit te oefenen, maar ook dat het vertrouwen van de inwoners in de lokale democratie laag is. Los van de wettelijke verplichting om per 1 januari 2027 te komen tot een inspraak- en participatieverordening, dus redenen genoeg voor een actualisatie van het participatiebeleid. De PvdA

kiest bij deze participatie voor een regisserende rol vanwege de volgende redenen: er is veel onvrede onder inwoners bij de verschillende participatietrajecten die er tot nu toe zijn geweest, er daarom meer regie van de raad wenselijk is en de raad deze rol naar tevredenheid ook gehad heeft bij wind op land. Mijn fractie kan zich vinden in het voorgestelde plan van aanpak met de zes stappen. Voor de PvdA is het ook belangrijk dat alle mogelijkheden op het gebied van participatie meegenomen worden in deze participatie over de actualisatie. Laat de inwoners meedenken over welke vormen van participatie zij graag gerealiseerd zouden zien in onze gemeente en informeer ze hierbij dus ook over welke vormen er zijn, zoals wij ook in amendement 1 samen met GroenLinks en D66 vragen. Dat is wat de PvdA betreft pas echte participatie. Ik ga hier graag over met mijn collega's in gesprek in de tweede termijn. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Kamsteeg, dan gaan we naar het CDA, de heer Koning.

De heer KONING: Ik moest ook even nadenken over deze titel, maar daar sta ik niet alleen in begreep ik al uit de reacties tot nu toe. Wij moeten dus kaders stellen en een scenario kiezen en wij moeten voor 1 januari 2027 een inspraakverordening omzetten naar een inspraak- en participatieverordening. Wij gaan ons participatiebeleid actualiseren en afspraken vastleggen. Voor het CDA staat één ding vast, hetgeen ook heel duidelijk vooraf uitgedragen moet worden. Inwoners participeren voor een deel of helemaal vanuit eigen belang. Daarom heeft de gemeenteraad als gekozen orgaan altijd het laatste woord. Wij moeten de inbreng van participatie serieus nemen, maar we hoeven niet altijd alles over te nemen. Wat betreft de scenario's kiest het CDA voor B, aansturend/kaderstellend. De regietaak is volgens ons het beste belegd bij het college. Wij zijn ook positief over het Right to Challenge, inwoners en maatschappelijke organisaties de kans geven een taak over te nemen. De voorgestelde stappen bij de actualisatie van het participatiebeleid kunnen ook onze goedkeuring wegdragen. Wat vinden wij verder belangrijk bij de beantwoording van de vier vragen? Bij vraag 1 gedragen en effectief beleid maken door zoveel mogelijk belangen te kennen en af te wegen en inzicht in wensen en ervaringen. Bij vraag 2, geografisch afbakenen door dorps- en wijkraden te betrekken en inhoudelijke deskundigen. Vraag 3, wij zijn het eens met wat er staat over de verantwoordelijkheid van het proces. Vraag 4, dat is al gesteld, wij zijn voor inzicht in belangen en wensen en input voor eigen oordeelsvorming door het gemeentebestuur. Voor het overige vragen wij nog aandacht voor het volgende. Het is goed om de waaromvraag te definiëren. Wat willen we ophalen of bereiken door bewoners te betrekken? Dat moet vooraf heel goed duidelijk en gecommuniceerd worden. Goede spelregels vooraf zijn essentieel, dat voorkomt frustratie achteraf en we moeten de ambtelijke inzet niet onderschatten, dus zorg voor een goede toegankelijke manier van communiceren en een goede terugkoppeling van hoe de inbreng wordt gewogen en doorwerkt zijn arbeidsintensief, maar wel noodzakelijk. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Koning. We gaan door met FVD, mevrouw Antolini.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u wel voorzitter. Als FVD staan wij voor zoveel mogelijk burgerparticipatie, inwoners moeten niet alleen inspraak krijgen, maar ook daadwerkelijk invloed hebben op het beleid dat hen direct raakt. Participatie moet geen symbolisch proces zijn, maar een mechanisme waarmee inwoners echt kunnen beslissen over hun leefomgeving. Dan voorzitter, het college stelt drie opties voor de rol van de raad in participatie, aanjagend, kaderstellend of regisserend. Daarbij wordt gesteld dat de inbreng van inwoners meegewogen zal worden in de besluitvorming. Voorzitter, echte participatie, ik zei het net ook, betekent directe zeggenschap. Dat krijg je niet met inspraakavonden waar het besluit al vaststaat. Dat krijg je niet met enquêtes die na afloop in een la verdwijnen. Dat krijg je alleen met een lokaal bindend referendum. Heel simpel. Je betrekt alle inwoners, niet alleen een select clubje, iedereen kan stemmen over grote projecten die hun directe leefomgeving raken, zoals een azc, windturbines et cetera. Het referendum is bindend, geen symbolisch advies, maar een uitslag waar de gemeente zich aan moet houden. Voorzitter, participatie…

De VOORZITTER: Mevrouw Antolini, u heeft een interruptie van mevrouw Gumbert van GroenLinks.

Mevrouw GUMBERT: Dank u wel voorzitter. Ik vroeg mij af, is het wel… Het is niet waar dat het alleen mogelijk is volgens mij om alleen met een referendum echte invloed te hebben, want een referendum geeft alleen maar de mogelijkheid om ja of nee te zeggen. Is mevrouw Antolini het met mij eens dat het er juist om gaat dat er veel meer antwoorden mogelijk zijn dan ja of nee?

De VOORZITTER: U heeft geluk mevrouw Gumbert, want eigenlijk is uw tijd op. Mevrouw Antolini, gaat u verder, u mag antwoord geven.

Mevrouw ANTOLINI: Dat is een goede vraag. Wat wij zien als heel groot risico, en dat hebben we nu ook gezien met wind op land, is bijvoorbeeld met zo een enquête waar eigenlijk ook in zou moeten staan dat de inwoners geen extra windmolens willen in hun buurt. Dat is vervolgens door het college aangepast, waardoor mensen dat niet eens meer konden aangeven en dat zien wij als een ernstige zaak, want mensen moeten ook gewoon kunnen zeggen dat ze iets niet willen en daar zien wij dus het risico ook in.

De VOORZITTER: Ja, gaat u verder met uw betoog mevrouw Antolini.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u voorzitter, ik weet niet meer helemaal waar ik was. Het referendum is in ieder geval bindend dus geen symbolisch advies. Voorzitter, ik rond af, participatie zonder echte macht is een wassen neus. Wil deze raad inwoners serieus nemen, geef ze dan echt het recht om echt te laten meebeslissen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Antolini. We gaan, oh mevrouw Hogervorst heeft een...

Mevrouw HOGERVORST: Ja, voorzitter, dank u wel. Het is mij nu niet helemaal duidelijk welke van de drie keuzes Forum kiest.

De VOORZITTER: Mevrouw Antolini, misschien wilt u dat nog even toelichten.

Mevrouw ANTOLINI: Ja, heel simpel. Wij zijn geen voorstander, omdat het niet bindend is en wij zijn voor een referendum.

De VOORZITTER: Maar er is een keuze aan u voorgelegd in dit raadsbesluit, dus voor welke rol u kiest? Er zijn drie rollen.

Mevrouw ANTOLINI: Dat snap ik, maar we zijn van alle drie geen fan.

De VOORZITTER: Oké. Dat is duidelijk. Dan ga ik door naar de HAP, mevrouw Elfers. Sorry, ik keek naar mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw ELFERS: Dank u wel, voorzitter. Ja, meedenken, meepraten, meebeslissen is het uitgangspunt van het denken en het handelen van HAP. Hoe richt je dat als dynamische, groeiende en bloeiende gemeente in en welke rol is voor wie wanneer weggelegd? Met de actualisatie van het participatiebeleid in het vooruitzicht is het goed dat we hier dus vanavond als raad kaders mee kunnen geven, want voorzitter, er gaan participatietrajecten goed, zo was ik lang geleden zelf als inwoner onderdeel van een goed verlopend VANG-participatietraject, maar er zijn ook participatietrajecten, en die zijn al aangehaald door een aantal van mijn collega's, die niet naar wens verlopen. Goed dus dat

we ook gelezen hebben dat bij de actualisatie van het participatiebeleid die ervaringen van de afgelopen tien jaar meegenomen worden. Wat HAP betreft zijn we als raad in eerste aanleg kaderstellend en controlerend en kunnen politieke partijen of fractieleden zelfstandig naar behoefte eventueel een aanjagende rol op zich nemen. Elke stimulans die onze inwoners, organisaties en ondernemers in staat stelt hun stem te laten horen en te zorgen dat zij gehoord worden door onze lokale overheid is van belang als je het HAP vraagt. Een regierol voor de raad is wat mijn partij betreft te vergaand, omdat in dit scenario vooraf al bepaald is dat de uitkomst van het participatie bepalend is voor het voorstel. Hierdoor verdwijnt de mogelijkheid om als raad keuzes te maken bij de actualisatie van het participatiebeleid en om lokale politieke kleur aan te brengen. De regierol en het daarbij behorende proces vertrouwen wij toe aan het college en wij moedigen het ook aan om een aanjagende rol te vervullen. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Elfers en dan wel naar D66, mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Ik hoorde eerder iemand iets zeggen, volgens mij was het mevrouw Hogervorst, over terugkoppelingen. Dat is iets wat wij hebben opgehaald in de afgelopen jaren als het gaat over participatie, dat het daar nog wel eens misgaat over de terugkoppeling van wat we nou met jullie inbrengen doen. We hebben al best wel lang veel geoefend met participatie in deze gemeente. We horen best vaak teleurstellende verhalen, soms ook goede ervaringen zoals mevrouw Elfers dat net aangaf, maar sowieso hoor je als raadslid sneller wanneer dingen niet goed zijn gegaan dan wanneer ze wel goed zijn gegaan. We gaan het natuurlijk nu vooral hebben over het opstellen van het participatiebeleid en in hoeverre daarover we de regie uit handen gaan geven. Niet hoe we altijd over alle participatie de regie wel of niet uit handen willen geven. In dit geval denken wij, laten we het maar eens gewoon echt proberen. Die mensen die zo graag willen meepraten, en dat zijn er best veel, laten we die nou maar eens... Ik was het voor een heel groot deel met mevrouw Antolini eens over, echte participatie gaat goed als je mensen ook echt het mandaat geeft om iets te gaan doen. Laten we dat nou maar eens gaan doen. In tegenstelling tot FVD denken wij dus wel dat we een keuze kunnen maken met dit voorstel om het participatiebeleid gewoon uit handen te geven. Dat betekent dus dat wij gaan voor een regisserende rol en wij zouden daar wel een aantal voorwaarden aan willen verbinden. Overigens is een mogelijke uitkomst van als je het helemaal uit handen geeft dat de participanten zeggen we laten het bij de raad. Dat is dus een mogelijkheid van een uitkomst als je het helemaal uit handen geeft, als het gaat over het participatiebeleid. Het hoeft niet te betekenen dat je forever de regie kwijt bent, mocht je dat al erg vinden. Voorwaarden die D66 zou... Oh, ik zie een interruptie, ik wacht even.

De VOORZITTER: Ja, dat heeft u goed gezien. Gaat uw gang, BVNL.

De heer DE RUITER: Ja, voorzitter, ik begrijp mevrouw Van den Meeberg niet zo goed als ze zegt dat we het uit handen moeten geven, maar vervolgens stuurt ze ook aan op de optie van de regievoerder. Dus als u zegt 'ja, laten we het initiatief uit handen geven', dan zou ik eerder verwachten dat u voor de terughoudende optie zou kiezen. Misschien dat mevrouw Van de Meeberg daar nog wat verduidelijking in kan geven. Dank u.

De VOORZITTER: Dat gaan we dus vragen aan mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dit gaat van de tijd van BVNL af, ik hoop dat u nog spreektijd over heeft hierna. Dat staat in het stuk, voorzitter. In het stuk hebben we drie opties. Ik zal hem voor mijnheer De Ruiter nog even opnoemen. De eerste is je stelt je terughoudend op als aanjager. Dan is de participatie niet heel erg extreem uitgebreid, maar je kan participeren. Dan vervolgens heb je de raad stuurt kaderstellend en dan de regierol en daarmee ga je als raad een beetje achterover zitten en je gaat het

hele participatieproces eigenlijk uit de handen geven en je neemt de uitslag van het participeren over. Ik denk dat wat ik zeg in lijn is met de keuze die we erin maken. Ik zie mijnheer De Ruiter nog heel ingewikkeld kijken. Mijnheer De Ruiter, ik ga verder met mijn verhaal. Leest u het nog even en later dan kunnen we het er nog over hebben, maar dan ga ik nu even verder met mijn eigen tijd. Dank u wel, voorzitter. De voorwaarden die wij zouden willen stellen aan het geven van de ruimte bij participatie, is dat de mensen die participeren, moeten een goede afspiegeling zijn van de inwoners van Haarlemmermeer. We hebben het al vaker gehad over de usual suspects in deze zaal en in de andere zaal, maar in dit gebouw. Je wilt eigenlijk dat er ook andere mensen meedoen met het opstellen van participatiebeleid. Dus niet alleen maar de mensen die we al heel goed kennen en overigens heel erg waarderen, maar we willen ook heel graag de mensen horen die we niet zo vaak zien. De opkomst is wat ons betreft ook een voorwaarde. Als er maar vijftien mensen komen opdagen, dan denk ik dat het niet een gedragen beleid kan worden. De opkomst moet wat mij betreft, en daar kunnen we het over hebben in de tweede termijn, hoog zijn. Als er aan die twee voorwaarden wordt voldaan dan vinden wij dat we de uitkomst van de participatie zonder meer moeten overnemen. Dan moet je daar ook gewoon voor staan, want dan is dat een gedragen besluit van onze inwoners in onze gemeente. Het CDA zegt dat we niet alles over hoeven te nemen als het gaat over participatie en dat klopt. We hebben het nu alleen over het opstellen van het participatiebeleid. Wat ons betreft gaan we dus dat in dit geval wel overnemen. Nogmaals, het kan zo zijn dat er vanuit die participatie komt dat het participatiebeleid zodanig is dat het ook gewoon zo erin staat dat we niet alles hoeven over te nemen, maar dat weten we niet, zolang we daar niet de ruimte voor geven.

De VOORZITTER: Gaat u afronden mevrouw Van de Meenberg?

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Liever niet. Nee hoor, het staat ook bij de regierol, de raad houdt eindverantwoordelijkheid. Die democratische legitimiteit die hebben we, maar we zijn ook niet van plan, ook niet met het voorstel om die democratische legitimiteit af te pakken. Ik denk ook niet dat we daar bang voor hoeven te zijn, maar wat ons betreft, let’s go.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar de… Mevrouw Elfers heeft nog een kleine interruptie.

Mevrouw ELFERS: Eigenlijk een aanvullende vraag, maar wat mij betreft kunnen we dat ook in de tweede termijn doen. Daarom zoek ik daar even naar. D66 gaf een aantal voorwaarden en de eerste was een goede afspiegeling van de inwoners van Haarlemmeer. HAP is benieuwd wanneer voor D66 daaraan voldaan is en wat dan een goede afspiegeling is en ook wat uw voorstel is om dat te kunnen waarborgen, maar dat kan een onderwerp zijn voor de tweede termijn.

De VOORZITTER: Dat lijkt me een hele goede voor de tweede termijn inderdaad. Dan gaan we nu door naar de VVD. Mijnheer Dikkes.

De heer DIKKES: Dank u wel voorzitter. Meepraten over het meepraten, vragen stellen over het vragen stellen, meedenken over het meedenken. Het klinkt erg ingewikkeld en gelukkig merk ik dat het niet alleen voor mij ingewikkeld is. Waar gaan we het nu over hebben vanavond? Waar we het over gaan hebben klinkt ook een beetje als practice what you preach. We willen als VVD Haarlemmermeer consistent uitdragen wat we vinden over participatie. Eerst nogmaals wat we in eerdere sessies hierover gezegd hebben. Participatie is zeer gewenst en tegelijkertijd ook zeer ingewikkeld. Zeker met het oog op het democratische besluitvormingsproces en de rol die wij hebben gekozen als volksvertegenwoordiging die het algemeen belang voor ogen moet houden. Als VVD gaan we ervan uit dat de participatie democratie oplevert, dat planvorming en besluitvorming beter wordt, doordat vanuit meerdere invalshoeken naar het onderwerp gekeken wordt en dat dit zal leiden tot meer draagvlak in de samenleving. Het raadvoorstel van vandaag vraagt ons om een keuze te maken hoe op participatieve

wijze participatiebeleid geschreven kan worden. Gevoelsmatig lijkt dat een beetje over de top. We willen allemaal in deze raad dat inwoners gehoord worden. We hebben een mooie participatieladder die we ook toepassen en we hebben meerdere zeer ervaren adviesorganen die heel belangrijk voor ons zijn om gedegen besluiten te nemen. Uiteraard moet de inspraak- en participatieverordening geschreven worden met alle voorliggende onderdelen daarin verankerd. Het moeilijke punt van participatie is wel welke verwachtingen geschept worden bij degenen die participeren. Als de raad een ander besluit neemt, heeft men dan voor niets geparticipeerd? Volgens ons is dat niet zo. Het helpt namelijk allemaal bij beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming van de raad, maar een participant zou daar wel eens heel anders naar kunnen kijken. Daarin moeten we ook voorzichtig omgaan met het wekken van verwachtingen over het nieuwe beleid. Een participant kan mogelijk een ander belang hebben dan het algemeen belang waar wij als raad voor staan. Als kader zouden we daar ook mee willen geven dat de reeds bestaande participatiepartijen gevraagd worden om hun ideeën te geven ten aanzien van de nieuwe inspraak- en participatieverordening, maar niet nog extra partijen toe te voegen. De bestaande partijen staan genoemd in de bijlage onderaan bladzijde 2. We willen wel graag ophalen hoe men kijkt naar de afweging die wij als raadsleden moeten maken tussen belangen, misschien persoonlijke belangen van de participanten en die wij hebben als raad voor het algemeen belang. Hoe vinden de participatiepartijen dat de raad daarmee om zou moeten gaan? Hoe moeten we dat wegen? Vervolgens moeten we een kader meegeven wat we doen met de opbrengst. VVD Haarlemmermeer is van mening dat de belangen en wensen input zijn voor onze oordeelsvorming. Het gaat hier om het proces van participatie. Het is niet per se het model voor elke participatie in de toekomst en ook niet het vast voorschrijven van participatiemiddelen. Bij het maken van dit specifieke beleid willen we ook ruimte om het algemeen belang te kunnen borgen, waarbij de snelheid en planvorming en het integraal afwegen van alle belangen aandacht moet krijgen. Pas dan is naar ons idee sprake van echte democratie. Voorzitter, u merkt waarschijnlijk wel op welk scenario we uitgekomen zijn. De VVD Haarlemmermeer kiest voor scenario b, kaderstellend en controlerend. De taak van de raad is in het algemeen kaderstellend en we willen juist aan de opstellers van het voorstel voor participatie de ruimte geven om een brede afweging te maken, waarbij de participerende partijen, de raad, allemaal meegenomen worden in het kader dat opgesteld moet worden. We willen betrokken worden bij het hele proces en meeluisteren naar de mening van reeds bestaande partijen, maar vinden het een verantwoordelijkheid van de raad om het algemeen belang te bewaken en dus niet vooraf te bepalen wat er meegenomen moet worden in het beleid. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Dikkes. Dan mijnheer Hekstra van ChristenUnie-SGP.

De heer HEKSTRA: Dank u voorzitter. De ChristenUnie-SGP wil graag dat we als raad stap voor stap werken aan een samenleving waarin iedereen van jongs af aan kan meedoen. Jongeren en volwassenen zouden eigenlijk voortdurend uitgedaagd moeten worden en weten dat ze welkom zijn om bij te dragen aan de ideeën voordat de raad tot besluitvorming komt. Er wordt ons drie keuzes voor gelegd. Wij gaan voor de raad regisseert de participatie en volgt de uitkomst, de regie. Gelet op alle toelichtingen en gevolgen die zijn omschreven stel ik voor dat we voor optie 3 gaan en de motivatie is dat we voor onszelf ook de lat hoog leggen. Dat daagt onszelf uit om echt ons verantwoordelijk te voelen, maar ook sturend daarin te kijken wat daarin het maximaal haalbare is bij die participatie. De raad blijft natuurlijk verantwoordelijk voor het proces en volgt dan ten slotte de uitkomsten. Dank u voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Hekstra. Dan heeft u nog tijd mijnheer De Ruiter, BVNL.

De heer DE RUITER: Kijk eens aan voorzitter en gelukkig heb ik niet zoveel te vertellen. Misschien kennen mensen hier Henry Ford. Henry Ford was de uitvinder, mag ik wel zeggen, van de lopende band om auto's te bouwen en die bouwden auto's in groten getale en daarbij zei hij 'ze zijn in alle kleuren verkrijgbaar als het maar zwart is' en dat is precies de indruk die ik bij dit college krijg als het over

participatie gaat. Alles is mogelijk als je het maar met het college eens bent. Dat zien we natuurlijk al jarenlang. Ik heb deze week nog weer schriftelijke vragen opgesteld waarom de ambtelijke organisatie niet fatsoenlijk kan reageren als inwoners met steekhoudende technische zakelijke vragen komen op omgevingsvergunningvoorstellen bijvoorbeeld. Als dan de raad zich ermee bemoeit, krijgen ze wel ineens een e-mail van de ambtelijke staf. Zij het wel enigszins van, ja, waarom moest je hier nou mee naar de raad? Het heeft dus kennelijk wel gewerkt, want je krijgt nu wel antwoord.

De VOORZITTER: Gaat u een beetje afronden, mijnheer De Ruiter?

De heer DE RUITER: Ik ga het afronden. Ik kan met, en dat was misschien ook de verwarring net met mevrouw Van de Meeberg, geen van drie de opties wat, en dan sluit ik me aan bij mevrouw Antolini, want in mijn ogen is het kiezen uit alle kleuren als het maar zwart is. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel voor uw bijdrage. Dan voor de notulen graag noteren dat niet aanwezig zijn SRH, EEN Haarlemmermeer en GEZOND Haarlemmermeer. Dan wil ik nu het woord geven aan het college, mevrouw Steffens-van de Water.

Wethouder STEFFENS: Ja, dank u voorzitter. Ik heb niet zo heel veel te zeggen om eerlijk te zijn. Dat komt omdat u heeft laten weten wat uw insteek is in hoe u zelf wilt dat wij als college verdergaan met het opstellen van dit participatiebeleid. Ik zal ook eventjes moeten wegen en kijken, want u heeft best wel verschillende inzichten daarover, wat hier de grootste gemene deler wordt. Dat is één. Wat ik wel zou willen doen en dat helpt misschien ook even mevrouw Gumbert, die toch aankondigde twee amendementen te willen indienen. Die beschouw ik maar even als ingediend mevrouw Gumbert, zodat ik daar wel even een eerste reactie op kan geven, tenzij u zegt, nou laten we ons nou maar eerst praten. Straks kan ik niet meer reageren. Dat was even voor mij van wanneer u dat zou willen voorzitter. Dan zou ik ook nog tegen mevrouw Gumbert willen zeggen, u haalde een aantal data aan, wanneer u bepaalde stukken had verwacht. In december 2024 is dit stuk echt naar u toegekomen. Helaas wordt het vandaag pas geagendeerd, daar kunnen wij niet zoveel aan doen. Ik denk dat u blij zult zijn dat we deze tussenstap hebben ingevoegd, want dat was oorspronkelijk niet de bedoeling, maar als raad vraagt u steeds, geef ons een aantal stukken waarin we vooraf de kaders kunnen bepalen. Wat een mooier voorbeeld om dat aan u voor te leggen naast de twee die al geweest zijn, om dat ook op dit thema te doen. Dat is de reden van die tussenstap.

De VOORZITTER: Ja, en ik denk ook dat het slim is dat u wel even de amendementen bespreekt, want we kunnen het er in de tweede termijn natuurlijk nog uitgebreid over hebben. U heeft nog een aanvullende vraag mevrouw Gumbert.

Mevrouw GUMBERT: Ja, dank u wel voorzitter. Het is denk ik moeilijk om de amendementen als ingediend te beschouwen aangezien er vandaag niet gestemd wordt, maar het lijkt me zeker handig om er wel over te spreken. Ik vond het toch wel belangrijk om te zeggen dat ik juist gezegd heb dat het helemaal niet erg is dat we het nu bespreken en niet in Q4. Ik verwacht ook dat het dus niet gaat lukken om in Q2 van dit jaar met het nieuwe beleid te komen. Dat verwacht ik, dat lijkt me redelijk om dat niet te verwachten, gezien dat er nog een heel participatietraject tussen komt. Ik heb dat helemaal niet als kritiek bedoeld. Als u dat wel zo gehoord heeft dan spijt het me, maar dat was niet wat ik heb gezegd.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Gumbert. Gaat u verder mevrouw Steffens?

Wethouder STEFFENS: Ja voorzitter, nee dat zegt u terecht en ik had u ook willen zeggen, dat vergeet ik met alles wat ik heb zitten krassen op mijn papiertje, dat dat inderdaad een kwartaal later verwacht wordt dan Q2. Dat kan ook niet anders als je dit serieus witl doen en helemaal als een aantal van u

heeft aangegeven dat we eigenlijk de regierol zouden willen kiezen met alles wat daarbij komt, nou dan kan het misschien nog wel wat langer duren. Daar kom ik op terug nadat uw debat is afgerond. Voorzitter dan even, ik heb twee amendementen gezien. Eentje, ik weet dus even niet welke precies welke is, maar deze wijziging gaat over het opstellen van een lijst van instrumenten et cetera. Ik weet dus even niet of dat één of twee is. Die zou ik u willen ontraden en om de eenvoudige reden dat we het doel kunnen bereiken zonder dat we deze extra stap hoeven toe te voegen. Het is geen enkel probleem om dat te doen, maar door het te doen zoals u voorstelt gaat dat heel veel tijd en werk kosten en een uitputtende lijst komt er niet, want het is juist beleid dat in die zin, ja hoe moet je dat zeggen, dynamisch is. Daar komen soms nieuwe instrumenten voorbij en soms gaan andere instrumenten er weer af. Daar heeft u dit amendement niet voor nodig, vandaar dat ik zei ontraden. Het andere dat toeziet op, even kijken, waar ook bijvoorbeeld Right to Challenge in wordt genoemd, laat ik dat maar even zo benoemen, daarvan zou ik zeggen dat ik denk dat het interessant is voor mij om te luisteren wat u als raad vindt van dat amendement. Ik begrijp dat u vooral ook kijkt naar hoe we kunnen zorgen dat bijvoorbeeld een burgerberaad of een ander voorstel toch nog een plek krijgt. Ja, wat ons betreft kan dat sowieso, dus het is meer even hoe uw collega's daarnaar kijken. Dat was het voor mij, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Zijn er nog aanvullende vragen voor het college? Nee? Dan kunnen wij door naar de tweede termijn. Ik heb een aantal zaken gehoord. De eerste was opkomst. Ik denk, mevrouw Van de Meeberg, misschien wilt u die aftrappen?

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel, voorzitter. Misschien kunnen we het iets breder trekken, met uw permissie, dan alleen opkomst. D66 had aangegeven een aantal voorwaarden, eigenlijk twee voorwaarden, om vervolgens tot de derde voorwaarde te komen, dat we dan ook echt het advies overnemen, of de uitkomst overnemen. Ik had gezegd een afspiegeling van de maatschappij, daar vroeg mevrouw Elfers terecht naar en een opkomst. Een afspiegeling van de maatschappij zou wat ons betreft gaan over, nou daar heb je bepaalde formules voor die je kan loslaten als het gaat over leeftijd en geslacht, bepaalde wijken en buurten, dat er niet een oververtegenwoordiging is van een bepaalde wijk of buurt, mensen met een migratieachtergrond en mensen met verschillende opleidingsniveaus. Daar zijn formules voor. Die gebruikt het CBS en onderzoeksbureaus, TNO, dat soort dingen. Daar zijn gewoon hele simpele tools voor om die te gebruiken. Ik denk dat het heel goed is dat we representativiteit daarin echt wel goed meenemen. Dat we inclusief zijn, dat je moeilijk te bereiken groepen zoals jongeren of mensen die Nederlands als tweede taal hebben bijvoorbeeld, op een andere manier aanschrijft. Dat we toegankelijk en laagdrempelig zijn op het moment dat je participatie gaat opstellen. Je zou kunnen denken aan loting, natuurlijk. Je zou ook kunnen kijken of je mensen misschien, ja, dat kan je een perverse prikkel noemen, maar kunt motiveren om deel te nemen, want het nadeel van participatie, op wat voor manier dan ook, is dat je best wel afhankelijk bent van of mensen daar zin in hebben. Het is vaak in de avond, mensen moeten maar tijd en energie daarin steken, dat heeft niet iedereen en dat maakt het ontzettend ingewikkeld en daardoor kan het ook lang duren voordat je tot besluitvorming komt. Desalniettemin denken wij dat het belangrijk is om wel te kijken naar wat nou de opbrengst wordt als je dit uit handen geeft en als het mislukt, dan is dat de laatste keer, hebben we daar ook weer van geleerd. Wat ons betreft zijn dat een aantal voorwaarden waaraan we zouden kunnen voldoen. Daar zouden we graag de mening van collega's over willen horen.

De VOORZITTER: Wie als eerst? U riep al iets, graag voortaan even wachten tot u het woord krijgt, mijnheer De Ruiter, gaat uw gang.

De heer DE RUITER: Ja, sorry voorzitter, ik dacht dat ik fluisterde, maar ik heb een luide stem af en toe. Ja, etnisch profileren, daar zijn wij niet zo voor natuurlijk, wat ik hier voorgesteld hoor worden. Wij denken dat je een afspiegeling van de maatschappij vooral ook kan bereiken door iedereen gewoon toegang te geven tot verkiezingen of in dit geval participatie.

De VOORZITTER: Mijnheer de Ruiter, mevrouw Van de Meeberg wil even interrumperen. Gaat uw gang.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Er wordt gesuggereerd dat ik zou etnisch profileren. Dat is wat mij betreft niet het geval. Ik denk dat als je spreekt over mensen die moeilijk bereikbaar zijn en dat zijn bijvoorbeeld mensen die Nederlanders zijn maar Nederlands als tweede taal spreken of mensen die laaggeletterd zijn en dat kunnen net zo goed, nou om het even in uw woorden te zeggen, witte Nederlanders zijn net als u en ik, dat je daar extra je best voor doet om die ook te betrekken. Ik weet niet of mijnheer De Ruiter wel eens heeft gehoord van een diploma democracy. Het is helaas zo dat mensen die goed Nederlands spreken en hoogopgeleid zijn, sneller de weg weten te vinden naar de overheid als het gaat om dit soort trajecten. Dan krijg je misschien wel een andere vorm van etnisch profileren die wat ons betreft onwenselijk is. We willen graag een goede afspiegeling van de maatschappij. Daar moet je soms extra je best voor doen om mensen die niet geneigd zijn om mee te doen, om daar toch te zorgen dat ze mee komen doen. Dus niet etnisch profileren.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Gumbert heeft ook een aanvulling. Daarna mevrouw Hogervorst en dan gaan we weer terug naar mijnheer De Ruiter.

Mevrouw GUMBERT: Ja, dank u wel voorzitter. Ik dacht toen mijnheer De Ruiter begon over dat het etnisch profileren zou zijn, maar als er zeg maar niet gestreefd wordt naar representativiteit, zoals bijvoorbeeld bij wind op land, toen waren er diverse partijen, waaronder de partij van mijnheer De Ruiter, die zich nogal druk maakten dat er dan weer alleen maar de usual suspects en de linkse elite zeg maar daar aan deel zouden nemen. Dan denk ik, dan is het toch juist heel belangrijk om te zorgen dat we dat niet doen. Dat vindt GroenLinks namelijk ook heel belangrijk.

De VOORZITTER: Mevrouw Hogervorst, u had ook nog een aanvulling.

Mevrouw HOGERVORST: Ja, dank u wel voorzitter. Ik denk dat het gewoon heel belangrijk is dat het participeren voor iedereen toegankelijk is, wat de achtergrond ook is. Dat we het juist ook toegankelijk moeten maken voor de mensen voor wie dat niet altijd vanzelfsprekend is, maar dat wat daar uitkomt en wat de mening is van die mensen gewoon volwaardig, als gelijkheid van iedereen wordt meegenomen. Ik denk alleen wel dat we moeten oppassen dat als we bijvoorbeeld een participatieproject hebben over iets wat zich in Rijsenhout afspeelt, we wel moeten kijken: is er niet iemand in Nieuw-Vennep of in Hoofddorp die mee gaat doen. Ik denk dat we de etniciteit moeten verleggen op dat stukje.

De VOORZITTER: Kleine reactie van mevrouw Van de Meeberg en dan gaan we echt terug naar mijnheer De Ruiter.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Heel kort, mevrouw Hogervorst zegt dat als er iets speelt in Rijsenhout, het gaat nu niet over Rijsenhout of iets anders, het gaat nu over het opstellen van participatiebeleid of we dat uit handen moeten geven. Niet over een project ergens, een keer, eventueel over zoveel jaar, maar over het participatiebeleid.

De VOORZITTER: Mevrouw Hogervorst, korte reactie.

Mevrouw HOGERVORST: Ik bedoel als voorbeeld Rijsenhout, maar ik bedoel te zeggen dat op het moment dat er bijvoorbeeld iets is met afval, dat mensen niet beginnen over bebouwing, of dat als het

in Rijsenhout is, mensen uit Hoofddorp, die hebben niet te maken met iets wat in Rijsenhout gebeurt, dus dat het echt gaat over degenen die ermee van doen hebben. Dat stukje bedoel ik.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer De Ruiter, gaat u verder.

De heer DE RUITER: Ja, voorzitter. Om te beginnen als reactie op mevrouw Van de Meeberg misschien. De woorden witte Nederlanders zijn niet mijn woorden en zeker niet in de context waarin mevrouw Van de Meeberg die bedoelt. Wat ik aan wil geven en misschien dat mevrouw van Forza! daar ook op doelde is dat zo een doelgroep natuurlijk relevant moet zijn voor het onderwerp, maar wij gaan niet terug naar de jaren tachtig en Turkse briefjes bij de, of briefjes in het Turks bij de huisarts neerleggen van hoe mensen moeten stemmen. Daarbij ben ik ook zeker oneens met mevrouw Van de Meeberg dat die zogenaamde witte Nederlanders van haar die hogeropgeleid zijn beter de weg weten in dit soort dingen. Die hebben over het algemeen helemaal niet eens de tijd om zich erin te verdiepen, omdat ze gewoon ‘s ochtends in de file staan naar hun werk of zo. Ja, mevrouw Van de Meeberg, die kan erom lachen, maar u legt mij woorden in de mond, dus die krijgt u dan gewoon terug. Wat u doet, wat u aangeeft en ik vraag me dan ook af hoe u dat vorm zou willen geven, want hoe gaat u bepalen hoeveel Turken we moeten hebben, hoeveel Marokkanen we moeten hebben, hoeveel niet-Nederlanders we moeten hebben die hier wat over mogen zeggen. Het is gewoon onmogelijk.

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken mijnheer De Ruiter. U mag antwoord geven en daarna mag mevrouw Hogervorst, maar mevrouw Elfers stond al eerder op het lijstje dus eerst mevrouw Van de Meeberg, dan mevrouw Elfers en dan mevrouw Hogervorst.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Mijnheer De Ruiter vraagt mij hoeveel Turken en Marokkanen er moeten meedoen. Dat is helemaal niet aan de orde. Het gaat om een representatieve opkomst. Daarbij denk ik, en ik zal het gewoon nog een keer herhalen, jongeren moet je anders aanspreken dan ouderen. Mensen die Nederlands als tweede taal hebben, die mag je op een andere manier aanspreken dan mensen die hier geboren en getogen zijn, omdat het belangrijk is dat zij net zo goed en makkelijk kunnen meedoen als ieder ander hier. Wat ik net al zei, er is een hele goede formule. Die is helemaal niet zo moeilijk te vinden, ook als het gaat over wat nou een goede afspiegeling is van de maatschappij. Dat gaat gewoon over de samenstelling van je eigen gemeente. Dan heb je het over mannen, vrouwen, opleiding, religie, alle soorten, maten, kleuren en ik wil het helemaal niet hebben over wat mijnheer De Ruiter zegt, etniciteit of zoiets. Het gaat erom dat je mensen aanspreekt op een manier. Wat ik zeg, jongeren moet je op een andere manier benaderen dan ouderen. Zo moet je dat voor elke groep mensen op een goede manier doen.

De VOORZITTER: Duidelijk. Mevrouw Elfers.

Mevrouw ELFERS: Dank u voorzitter. Daarop aanvullend wil ik toch wel even aangeven dat etnisch profileren helemaal niets met participeren te maken heeft, maar mensen worden gecontroleerd vanwege bepaalde kenmerken. Volgens mij is dat helemaal niet waar we hiermee bezig zijn, helemaal niet het onderwerp dat ter tafel ligt en heeft helemaal niets te maken met de vraag die ik aan D66 gesteld heb. Ik zou heel graag willen dat deze term niet meer gebruikt wordt hier op deze manier. Tot zover.

De VOORZITTER: Duidelijk, mevrouw Hogervorst.

Mevrouw HOGERVORST: Ja, ik wil eigenlijk ook afstand doen van alle uitspraken die in de hoek van de heer De Ruiter gevallen zijn en ik wil daarbij ook zeggen, we zijn hier, als het goed is, allemaal hier voor alle inwoners en dat dergelijke uitspattingen best wel respectloos zijn.

De VOORZITTER: Waarvan akte. Gaan we door naar een ander onderwerp. Is er nog behoefte om dit onderwerp verder te bespreken? Mijnheer Hekstra.

De heer HEKSTRA: Ja voorzitter, ik heb het enthousiasme van mevrouw Hogervorst voor de deelname van allerlei mensen gehoord en ik vroeg me af als ze dan kiest voor kaderstellend/controlerend. Ik heb de indruk dat ze eerder uitkomt bij de regie dan bij de kaderstellende variant. Wellicht dat ze daar nog een toelichting op kan geven.

De VOORZITTER: Bedoelt u mevrouw Hogervorst of mevrouw Van de Meeberg?

De heer HEKSTRA: Mevrouw Hogervorst, in de witte trui.

De VOORZITTER: Ja, dat is mevrouw Hogervorst. Ja, helemaal juist. Mevrouw Hogervorst.

Mevrouw HOGERVORST: Ja, ik denk dat het heel belangrijk is dat iedereen aan kan schuiven bij participatie, maar ik denk ook dat je moet afwegen dat het niet een vrijbrief wordt voor iedereen. Wat ik net zei, is het relevant dat iemand betrokken is bij een participatie of niet en dat wij als gekozen volksvertegenwoordiger ook nog een beetje de regie moeten behouden. Ik denk toch dat we ergens de controle nog een beetje moeten bewaren.

De VOORZITTER: Ja, mevrouw Gumbert wil daarop reageren en mevrouw Kamsteeg ook en mevrouw Elfers ook. Mevrouw Gumbert.

Mevrouw GUMBERT: Twee dingen. In de eerste plaats hoor ik ook heel duidelijk dat mevrouw Hogervorst de regierol ambieert, want ze zei het zelf, we moeten de regie houden.

De VOORZITTER: Zullen we het wel even centraal houden alstublieft?

Mevrouw GUMBERT: In de tweede plaats gaat het op dit moment helemaal niet over de participatietrajecten die er in de gemeente in de toekomst allemaal nog zullen volgen, waarbij inderdaad het soms belangrijk kan zijn, niet altijd, maar soms wel, dat mensen kunnen participeren over iets wat over hun eigen leefomgeving gaat. Dit gaat namelijk over het participatiebeleid van de hele gemeente, waar dus de hele gemeente belang bij heeft en waar we dus moeten zorgen dat niet alleen mensen uit Hoofddorp of alleen mensen uit Buitenkaag, maar mensen uit de hele gemeente ongeveer vertegenwoordigd zijn, want ik ben het helemaal eens met D66. Als je zo een traject gaat doen waarmee je beleid voor de hele gemeente gaat vaststellen en je gaat daar participatie over doen, is het belangrijk om te zorgen dat die participatie ook een beetje aansluit bij wie er nou in deze gemeente wonen en dat het dus niet alleen de mensen uit Hoofddorp zijn bijvoorbeeld, die iets vinden, want er zijn toch al vrij veel mensen in andere kernen die het gevoel hebben 'het gaat alleen maar over Hoofddorp', dus laten we daarvoor zorgen. Laten we goed kijken naar de samenstelling van de groep mensen met wie geparticipeerd gaat worden, dat ben ik helemaal met D66 eens.

De VOORZITTER: Mevrouw Kamsteeg.

Mevrouw KAMSTEEG: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil toch ook nog even reageren op mevrouw Hogervorst, want in mijn beleving bedoelt zij eigenlijk ook dat ze de regierol wil. Ik kan me herinneren dat mijnheer Vermeulen van Forza! twee weken geleden nog een vlammend betoog hield dat wij als raad helemaal niet de inwoners vertegenwoordigen, want dat wij juist uit een speciale klasse schijnen te komen. Volgens mij wilt u juist dat precies gedaan wordt wat mevrouw Van de Meeberg aangeeft. De

vraag is natuurlijk aan één kant, bent u dat met mij eens, en zou u er nog eens even over na willen denken van 'misschien bedoel ik toch eigenlijk wel de regierol'.

De VOORZITTER: Mevrouw Elfers heeft u ook daar een reactie op? Dan kan mevrouw Hogervorst in één keer antwoorden wellicht.

Mevrouw ELFERS: Nee, voorzitter, ik was nog aan het nadenken. Ik heb straks wel een reactie op D66 en GroenLinks, maar niet op wat hier nu gaande is, dank u wel.

De VOORZITTER: Dan mag mevrouw Hogervorst eerst even antwoord geven.

Mevrouw HOGERVORST: Ja, wat ik bedoel, of wat mijn fractie bedoelt, want we spreken namens fracties, participatie moet voor iedereen toegankelijk zijn, maar ik denk zeker dat je wel kaders moet stellen aan wie daaraan mee kan doen. Ik denk dat participatie voor iedereen toegankelijk moet zijn. Alleen moeten er natuurlijk wel kaders zijn die een richtlijn geven aan wie er mee kan doen, is het relevant voor iemand of niet. Dat je niet te maken krijgt met belangenverstrengeling of dat mensen over dingen gaan praten die niet voor hen van toepassing zijn, want ik snap heus wel dat we het niet hebben over participatie in Rijsenhout of in Hoofddorp, maar als we gaan participeren en we stellen een beleid vast, wordt dat gebruikt voor de participatie en participatie...

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg popelt om u even wat verder uitleg te geven.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel, voorzitter. Wij praten nu met elkaar over dat we gaan vragen aan een groep mensen om participatiebeleid op te stellen. Wij praten nu over hoe die groep mensen, hoeveel mandaat wij die groep mensen geven om participatiebeleid op te stellen. Dat daar vervolgens waarschijnlijk uit gaat komen als er in Rijsenhout iets gebeurt, gaat Hoofddorp niet meepraten, is een mogelijkheid, maar daar hebben we het nu niet over. We hebben het nu alleen maar over: er gaat participatiebeleid komen en hoeveel ruimte geven wij de mensen om dat participatiebeleid op te stellen? Wij zeggen, doe je ding. Ga dat participatiebeleid opstellen. Wij geven kaders mee aan wie er mag mee participeren nu. Zijn dat alleen maar wijkraden? Zijn dat alle inwoners? Welke rol pakt de raad? Gaan wij bepalen hoe het participatiebeleid eruitziet, in hoeverre ja of nee. D66 zegt, gaan jullie het maar bepalen, mensen die dit beleid willen gaan opstellen. Wij nemen die uitslag van het participatiebeleid over. Daar kan dus uitkomen dat dat groepje zegt, hé raad, jullie houden altijd de regie, want wij vinden dat belangrijk, maar er kan ook uitkomen dat we burgerberaad in ons beleid willen opnemen als mogelijk of een bindend referendum willen we graag opnemen, zou eruit kunnen komen. We gaan dus nu niets zeggen over hoe alle participatie eruit moet gaan zien in de toekomst, aan welke voorwaarden… Die ladder die hebben we al, het gaat nu over het participatiebeleid. Hoeveel ruimte geven we die mensen die daarover willen meepraten om te bepalen hoe het participatiebeleid eruit gaat zien. That's it.

De VOORZITTER: Mevrouw Elfers wil er graag nog iets aan toevoegen, denk ik.

Mevrouw ELFERS: Ja, dat roept bij mij wel de vraag op aan D66, hoe ziet u dat voor zich? U geeft aan, een aantal keer, dat de uitkomst kan zijn dat de regie bij de raad blijft liggen, of dat er wordt gezegd… Maar als de uitkomst anders is? Uit dat stukje participatietraject naar voren komt 'raad, helemaal niks te zeggen'. Wat gaat D66 dan doen?

De VOORZITTER: Mevrouw Kamsteeg, wilt u daar nog iets aan toevoegen?

Mevrouw KAMSTEEG: Ja, en eigenlijk ook nog een beetje op wat mevrouw Van de Meeberg uitlegt. Want de regierol wil niet zeggen dat de uitkomst kan zijn dat het groepje zegt 'ik hou de regie zelf'. De

regierol wil zeggen, als je die voorstaat, dat je de participanten de mogelijkheid geeft om te gaan zeggen wat de instrumenten moeten worden die in het participatiebeleid komen. Uiteindelijk bepalen wij altijd nog zelf als raad bij een participatietraject hoe het dan vormgegeven wordt. Je zegt niet 'jullie krijgen de regie en wij hebben niets meer te zeggen'. Dat is niet de regierol. De regierol is dat je het aan hen laat, zonder dat jij zelf zegt van nou, maar je moet hier en hier en hier aan denken. Dat is het verschil.

De VOORZITTER: Mijnheer Dikkes wilde ook nog iets toevoegen, daarna mevrouw Gumbert.

De heer DIKKES: Ja, volgens mij ook reagerend nu op de PvdA, maar ook op eerdere dingen. We hebben het over de regierol, maar in de regierol heb je eigenlijk geen regie op de inhoud. In de regierol heb je regie op het proces en gaan wij er niet meer over. Dan zeggen we, u moet het op deze manier doen, maar wat u doet, precies wat de HAP zegt, als zij zeggen: het participatieproces wordt zo, even toch dat voorbeeld, dat als er in Rijsenhout iets speelt, vinden wij dat vooral Hoofddorp daarover moet beslissen. Dan staat dat in het beleid en dan kunnen we daar niets meer mee, want dat hebben we uit handen gegeven. Volgens mij is de regierol niet dat wij als raad de regie hebben.

De VOORZITTER: Ik hoor rechts van mij zeggen dat het wel waar is en ik hoor u zeggen 'nee, het is niet zo'. We gaan geen welles-nietesspelletjes spelen nu. Nee, maar mevrouw Gumbert had eerst haar hand omhoog, dus die krijgt nu eerst even het woord.

Mevrouw GUMBERT: Ja voorzitter. Ongeacht wat er uit participatie komt, is toch nog steeds zo dat de raad moet stemmen over de voorstellen. De raad heeft uiteindelijk altijd de doorslaggevende, namelijk de enige stem. In een participatietraject nemen de inwoners niet de besluiten.

De VOORZITTER: Mevrouw Elfers.

Mevrouw ELFERS: Ja, dank u voorzitter. Dat is precies wat GroenLinks aangeeft. Een van de gevaren is dat je dan toch ook een onrealistisch beeld eventueel neerzet of verwachting, zo staat het er letterlijk, als je die regierol neemt. Dan zeg je eerst hier heb ik een worst, oh wacht, de uitkomst bevalt me niet, dan doen we de worst niet. Dat is wel het risico dat er staat. U geeft het nu net aan als argument ook 'ja luister, het is niet gezegd dat we de regie kwijt zijn, het is niet gezegd dat we er niks mee hoeven doen, het is niet gezegd dat we de uitkomst overnemen'. Dus u zegt iedere keer: de raad blijft in control van de keuzes die uiteindelijk gemaakt wordt, want voorstellen komen naar de raad. Als de uitkomst A is en wij kiezen als raad uiteindelijk voor Z, dan is dat wel het risico dat aangegeven wordt in dit stuk in ieder geval. Daar kunnen wij met elkaar van mening verschillen, maar zo staat het wel in het stuk. Vandaar ook de vraag die ik eerder stelde en daar heb ik dan nog geen antwoord op gekregen. Ik vind het heel fijn dat iedereen het probeert uit te leggen en aanvult. Prima, maar de vraag was van mij aan D66 in dit geval. Hoe ziet u dat voor zich? Wat is dan het voorstel van D66 als bijvoorbeeld de uitkomst van het participeren A is, wij als raad uiteindelijk voor Z gaan kiezen of iets anders gaan doen, want u zegt, als uit het participeren kan komen dat wordt gezegd 'het is nog steeds aan de raad', dat kan eruit komen, maar er kan ook een andere uitkomst komen en die kan bijvoorbeeld zijn 'het is niet meer aan de raad', wat is dan uw voorstel om te doen? Dat was mijn vraag en het is fijn dat ik van iedereen te horen krijg hoe ik het moet interpreteren, maar dat is nog steeds geen antwoord op mijn vraag. Bij dezen opnieuw. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u mevrouw Elfers. Mijnheer Hekstra, u wilt ook nog iets toevoegen? En dan, ja u mag zo antwoorden mevrouw Van de Meeberg, maar u bent al heel veel aan het woord dus ik wil ook anderen even de kans geven.

De heer HEKSTRA: Ja voorzitter, dank u wel. Uit het laatste betoog begrijp ik in ieder geval dat we ook beseffen dat we als raad verantwoordelijk zijn voor het hele proces. Dat staat ook genoemd. We regisseren, maar we willen de bewoners natuurlijk allemaal serieus nemen. Dat is helder. Althans, de meeste partijen hier aan tafel willen de bewoners serieus nemen in het kader van participatie, maar dan hebben we ook nog iets als in hoeverre vinden wij degenen die geparticipeerd hebben voldoende representatief voor de doelgroep die te maken heeft met het onderwerp. Dat kunnen we altijd nog toetsen. Als wij met elkaar menen dat de doelgroep onvoldoende vertegenwoordigd is in de participatie, kunnen wij dus altijd nog kiezen, hetzij de regie opnieuw te doen, we gaan het opnieuw doen of we nemen het niet serieus en we maken onze eigen keuze. Ik zie die vrijheid in ieder geval als mogelijkheden, omdat we als raad wel verantwoordelijk zijn voor het geheel.

De VOORZITTER: Ja, daar heeft mevrouw Van de Meeberg gelijk in. Het blijft een beetje op twee niveaus, maar ik denk ook dat we moeten oppassen dat we niet in herhaling gaan vallen. Rondt u hem af mevrouw Van de Meeberg of heeft u nog iets belangrijks toe te voegen wat we nog niet hebben besproken mevrouw Hogervorst?

Mevrouw HOGERVORST: Nou, ik wilde wel eerlijk zeggen voorzitter, dat ik denk ik een foutje heb gemaakt en dat ik het gewoon anders geïnterpreteerd heb. Als ik om me heen luister denk ik dat er meer partijen zijn die dingen anders interpreteren en nu vraag ik mij dus werkelijk af of wij het niet te ingewikkeld maken met zijn allen en of het niet ietsje eenvoudiger moet worden. Als dit al heel ingewikkeld is, hoe moet het dan straks voor onze inwoners zijn of voor de groep die het voor ons moet gaan onderzoeken? Ik denk dat we daar ook even naar moeten kijken.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel, voorzitter. Ik vind het heel grootmoedig van mevrouw Hogenvorst dat zij toegeeft dat ze het toch verkeerd heeft begrepen. Ik snap dat ook. Ik dacht de eerste keer dat ik het las, dat ook. We hebben ook gemerkt toen we het over die kanaalstrategie hadden, dat mensen ook volledig langs elkaar heen praten. Je merkt het nu ook. Mijnheer Hekstra zegt ook iets over wanneer je wel de beslissing overneemt of niet. Nee, het gaat nu alleen maar over het opstellen van participatiebeleid, waarbij je dus aangeeft hoeveel je uit handen geeft, ja of nee. Ik hoor wisselende geluiden, ik kan niet echt een harde conclusie trekken. Een aantal mensen blijven toch bij kaderstellend/controlerend. Er zijn twee partijen die het hele voorstel überhaupt niks vinden en een aantal fracties dat zegt 'laten we het maar uit handen geven'. Dus ik hoop dat de wethouder hier iets aan heeft. Uiteindelijk stemmen we hier denk ik ook gewoon over. Ik ben ook wel benieuwd hoe dat gaat, maar goed dat zien we dan wel weer. Die representativiteit, ik heb het idee dat iedereen daar toch wel een voorstander van is, dat je een goede afspiegeling hebt van je inwoners als het gaat om het opstellen van het participatiebeleid. Laten we daar dus mee beginnen en dan gaan we daarna kijken… Ik moet nog steeds antwoord geven op de vraag van mevrouw Elfers. Wat doen we nou als uit dit voorstel komt dat de groep participanten zegt, 'raad we zetten jullie volledig buitenspel als het gaat over participatiebeleid'. Ja, ik heb gezegd dat we dat dan moeten overnemen, dus daar blijf ik bij. Dan gaat het alleen over het opstellen van het participatiebeleid. Het gaat niet over alle besluiten die de raad verder nog mag nemen en moet nemen, soms zelfs tegen wil en dank. We zijn verkozen om hier een taak te volbrengen. Zelfs als we het alleen niet over het participatiebeleid zouden hebben, denk ik dat we nog steeds onze taak kunnen volbrengen van volksvertegenwoordigers, kaderstellers en controleurs. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel voor de afronding. Ik krijg een signaal aan mijn rechterhand. Het is niet gebruikelijk, maar het college wil toch nog heel even kort reageren. Ik sta dat toe.

Wethouder STEFFENS: Ja, voorzitter, juist ook omdat er eigenlijk een soort bijna evenwicht lijkt te zijn tussen raadsleden die voor het een of het ander willen kiezen, ga ik twee dingen zeggen en dat is dat als u kiest voor 'stuurt de participatie aan', dus kaderstellend/controlerend, dan geeft u de kaders mee en dan oordeelt u achteraf of het proces goed verlopen is, dan gebruikt u de opbrengst als een belangrijke wegingsfactor voor uw eigen keuze. Als u kiest voor de raad regisseert, dan volgt u de opbrengst. Dus dat betekent dat wat eruit komt is wat u gaat doen. Dan heeft u dus eigenlijk vooraf, zo interpreteer ik het, gezegd 'nou u mag het zeggen'. Als degenen het dan gaan zeggen, en mevrouw Van de Meeberg gaf aan dat zij daar nog een aantal voorwaarden aan zou willen verbinden, dan is dat dus wat er gaat gebeuren. Dan wordt het wel lastig, want ik denk dat dat ook de vraag is die ik bij mevrouw Elfers vandaan hoorde, maar wat nou als datgene wat de mensen dan zeggen te willen eigenlijk niet is wat de raad uiteindelijk in de breedte wil. Ja, dan kom je in de situatie dat je, en dat zei mevrouw Van de Meeberg ook, dan kun je altijd nog zeggen 'we doen het niet'. Ja, dan zit je een beetje met verwachtingsmanagement. Dat is ook een van de dingen en iedereen die zegt 'waarom legt u dit zo voor, het is ingewikkeld'. Dit is hetzelfde proces als wat u voor alle andere zaken ook voorgelegd heeft gekregen. Voorzitter, dat wil ik nog als overweging meegeven.

De VOORZITTER: Ja, dank u wel. U mag uiteraard reageren, maar het is niet de bedoeling dat we in debat gaan met de wethouder. Dat is niet de bedoeling. Mevrouw Gumbert.

Mevrouw GUMBERT: Dank u wel voorzitter. Het is ook niet mijn bedoeling om in debat te gaan met de wethouder. Ik lees in het voorstel dat het verschil tussen de B en C, dus tussen de kaderstellende en de regierol, betekent dat de raad stuurt en dan komt er een extra stap bij. Het enige wat erbij komt is een extra stap, namelijk het bespreken van de opbrengst van participatie met de raad, met als doel dat de raad aangeeft wat die uit de opbrengst belangrijk vindt. Ja, ik kan me niet voorstellen dat iemand ertegen zou zijn om dat tussen te voegen. Dat is wat ik ervan belangrijk vind. Verder zou ik graag zo meteen nog over de amendementen willen…

De VOORZITTER: Ik denk ook dat dat verstandig is, want die moet ook nog besproken worden. Dus u bent al aan het woord, dus gaat u verder met uw amendementen. Nou, nog eentje dan, want ik wil eigenlijk door nu met de amendementen. Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja, wij ook wel, maar ik heb een verduidelijkende vraag aan de wethouder, die technisch van aard is, dus die hoeft niet direct beantwoord te worden. Ik heb aangegeven, ik vind het belangrijk om een aantal voorwaarden te stellen aan de regierol, als we daarvoor kiezen. Hoe gaan we dat technisch doen bij de stemming? Moeten we daar vooraf een amendement of niet of dat soort dingen? Het is echt best wel veel en toch ook een beetje soms onduidelijk. Ik zou daar heel graag antwoord op willen hebben hoe we dat technisch voor elkaar moeten krijgen, maar dat mag wat mij betreft ook schriftelijk voor de stemming.

De VOORZITTER: Prima, dan gaan we zorgen dat dat schriftelijk gaat gebeuren. Mevrouw Gumbert gaat uw gang.

Mevrouw GUMBERT: Ja, wat betreft het eerste amendement, ik bedoel ik heb ze opgesteld, dus voor mij is dat het eerste, dat gaat over die lijst van instrumenten. Wat mij betreft hoeft dat inderdaad niet per se een lijst te zijn, maar wat ik echt heel belangrijk vind is dat wel alle dingen worden meegenomen, alle mogelijkheden worden meegenomen en voorgelegd zodat het dus niet zo is dat er op een gegeven moment na afloop van het participatietraject bepaalde dingen niet kunnen worden opgenomen in ons geactualiseerde beleid, omdat het dan niet aan de inwoners is voorgelegd. We hebben nu een participatietraject en dan moeten we dus wel zorgen dat daar dan ook zoveel mogelijk alles in wordt besproken met de participerende inwoners, wie dat uiteindelijk ook blijken te zijn. Gewoon om te

voorkomen dat we achteraf denken 'jammer dat we dat niet hebben gevraagd'. Dat is de strekking van het amendement, maar ik begrijp best dat het opstellen van een extra lijst sowieso geen garantie is dat dan inderdaad alles erop staat. Het kost extra tijd, dat begrijp ik, dus misschien moeten we die terugtrekken. Ik zou wel graag een toezegging willen dat zo breed mogelijk wordt besproken met de participanten wat er allemaal voor opties zijn en ook dus dingen die we hier nu niet hebben, maar ook bijvoorbeeld zo een dorpsconsultatie als er in Lisserbroek is geweest, waar uiteindelijk niet iedereen heel tevreden mee was terwijl mensen zich er wel heel langdurig voor hebben ingezet. Daar moeten we dus ook van gaan beslissen, gaan we dat nou dus nooit meer doen, want het is niet goed gegaan of willen we het misschien nog wel proberen, maar hoe dan? Dat zijn ook dingen waarvan ik denk dat dat wel besproken moet worden met de inwoners. Ik zou dat graag zo breed mogelijk zien. Dat was in mijn beleving het eerste amendement en de tweede die gaat over die parapluverordening. Natuurlijk kunnen verordeningen altijd aangepast worden. We moeten eerst het participatiebeleid actualiseren en dan wordt dat daarna de basis voor die verordeningen. Dan hebben we net een nieuwe verordening en het zou natuurlijk wel handig zijn als we dan die verordening een tijdje zo kunnen houden. Als we eventuele toevoegingen daaraan er los onder kunnen schuiven, zoals dat in Financiële Verordening ook gebeurt, dat lijkt mij eigenlijk alleen maar vereenvoudigen van het proces.

De VOORZITTER: Willen de collega's reageren op de amendementen van GroenLinks? Mijnheer Hekstra.

De heer HEKSTRA: Ja, voorzitter. Als de tekst met het eerste amendement duidelijker wordt, dan kan ik wel daaraan meegaan. Wat betreft die parapluverordening, dat vind ik een wat lastiger geheel. Ik heb daar onvoldoende zicht op wat daarin juridisch mogelijk ook haalbaar is. Daar wil ik me eerst nog even meer in verdiepen.

De VOORZITTER: Duidelijk, dank u. Anderen nog reageren? Mevrouw Elfers.

Mevrouw ELFERS: Ja, dank u wel voorzitter. Ze staan in iBabs zoals mevrouw Gumbert van GroenLinks al zei, ook als 1 en 2 zoals zij ze benoemd heeft. Dat kijkt misschien wat makkelijker voor de kijker. Ik hoor eigenlijk uw zorgen over dat er wellicht instrumenten misschien vergeten gaan worden. Dat is wat u eigenlijk wilt voorkomen, wilt bewerkstelligen. We hebben diverse informatieve bijeenkomsten gehad, hoe je ze ook wilt noemen. HAP heeft al het vertrouwen dat we eigenlijk alle instrumenten die er zijn echt wel meenemen. Ik denk dat daarmee uw amendement overbodig is, maar ik snap ook heel goed dat u eigenlijk een toezegging wilt. Wij vragen graag de voorzitter om zo coulant te zijn om het college nog even aan het woord te laten.

De VOORZITTER: Die coulance kan ik u geven, ja. Mevrouw Steffens, u heeft het woord.

Wethouder STEFFENS: Dank u voorzitter. Zoals ik al eerder zei, instrumenten veranderen. Er komen nieuwe dingen bij en er gaan dingen af. Zo hebben we de afgelopen tien jaar ook geëxperimenteerd en steeds de mogelijkheden aangepast. Dat blijft zo wat ons betreft. Het is niet zo als u dit vandaag niet op de lijst heeft staan, dat je dat morgen niet meer kan gebruiken. Het is natuurlijk wel zo dat soms dingen gewoon verouderd zijn en dingen veranderen. Er komt weer wat moois bij en ik denk dat dat ook de kracht is, dat als je ziet dat er een nieuwe methodiek is die ergens anders succesvol is, dat je die kunt toevoegen aan je mogelijkheden. Uw amendement maakt, hoe zeg je dat, dat het lijstje eindig is, terwijl wij zeggen 'laat het nou open dan blijf je goede dingen ergens anders vandaan kunnen halen'.

De VOORZITTER: Dat lijkt me een hele duidelijke toezegging. U krijgt nog even het woord mevrouw Gumbert.

Mevrouw GUMBERT: Ja dat lijkt me voor amendement 1 ook prima. Ik ben blij dat we het op deze manier wel besproken hebben, zodat dat in ieder geval wel duidelijk is dat daar dus ook geen belemmeringen uit voortkomen van we hebben dit nu niet besproken. Ook bijvoorbeeld het bindend correctief referendum lijkt me dan een ding, want we hebben wel een Referendumverordening, maar dat gaat over een raadgevend referendum en dat zou dus ook een ding kunnen zijn wat daar dan bij komt en dat geldt ook voor de Right to Challenge en er zijn allerlei dingen die… Dat zei ik niet mevrouw Van de Meeberg. De Right to Challenge is ook een van die dingen die we zouden kunnen willen en waar we het dus met de inwoners over moeten hebben. Wat vinden zij daarvan?

De VOORZITTER: Wil iemand daar nog op reageren?

Mevrouw ELFERS: Ik heb een vraag voorzitter, maar wellicht is die ook technisch van aard.

De VOORZITTER: Aan de wethouder nog?

Mevrouw ELFERS: Ja, of misschien kan GroenLinks hem beantwoorden.

De VOORZITTER: Die mag gewoon technische vragen beantwoorden.

Mevrouw ELFERS: Wie weet. Het is meer, naar mijn inzicht, is de huidige verordening… Naar mijn kennis, kunde, inzicht, hoe je het ook wilt noemen belemmert de huidige verordening dit soort dingen niet en maakt het nog steeds bijvoorbeeld een referendum, bijvoorbeeld een burgerberaad of andere dingen mogelijk. Dus dan vraag ik mij heel erg af, één, klopt dat, mijn kennis? En twee, wat voegt uw amendement dan toe? Behalve dan dat het ergens genoteerd staat dat het gaat gebeuren. Voor nu zien wij niet een waardevolle toevoeging van uw amendement, omdat we vinden dat de huidige verordening voldoende is.

De VOORZITTER: Mevrouw Gumbert.

Mevrouw GUMBERT: Bedoelt mevrouw Elfers dan het eerste of het tweede amendement?

De VOORZITTER: Mevrouw Elfers.

Mevrouw ELFERS: Het tweede amendement, want u gaf net aan dat u het tweede amendement wilde bespreken, en dat daar nog geen antwoord op was.

De VOORZITTER: Gaat uw gang mevrouw Gumbert.

Mevrouw GUMBERT: We hebben nu geen verordening, die moeten we nog gaan krijgen. We hebben wel beleid, maar we hebben geen verordening en die moeten we wel krijgen. Ik heb niet zelf bedacht om een parapluverordening te maken. Ik heb dit uitgebreid besproken met de griffie en die stelde dat voor. Het leek mij een goed idee, gezien namelijk ook de Financiële Verordening net zo werkt, dat het dus niet iets ingewikkelds is wat we nog moeten uitvinden ofzo, maar dat het gewoon al bestaat.

De VOORZITTER: Mevrouw Elfers heeft daar nog een reactie op.

Mevrouw ELFERS: Zeker, dank u wel voorzitter. Komt uw amendement dan niet een beetje te vroeg, want we geven nu kaders mee, dus u heeft dit aangegeven in uw eerste termijn, dus dan is dat al het kader dat u nu meegeeft, dat dus meegenomen kan worden om die actualisatie van het

participatiebeleid en dat als de actualisatie van het participatiebeleid komt en u mist het daarin of u ziet daar iets in dat u het eventueel dan kan amenderen?

De VOORZITTER: Is dat een idee mevrouw Gumbert?

Mevrouw GUMBERT: Dat zou misschien kunnen, maar wij geven nu kaders mee voor de participatie over de actualisatie van het participatiebeleid. Dat is dus niet kaders voor hoe die participatieverordening er uiteindelijk uit komt te zien. Het was alleen maar een manier om aan te geven van waar het wat GroenLinks betreft en de andere mede-indieners betreft uiteindelijk naartoe zou moeten.

De VOORZITTER: Ja, ik zie hem ook wel zo, maar ik zie ook dat het later nog zou kunnen. Ik denk dat daar alle mogelijkheden nog wel voor zijn, maar het is natuurlijk aan uzelf om hem wel of niet in te dienen in plenair. Zijn er nog andere onderwerpen, vragen, toevoegingen? Willen we nog iets bespreken of zeggen we dat het voldoende is besproken en het door kan naar de stemmingenlijst? Ja, ik zie een voorzichtig handje. Mevrouw Hogervorst.

Mevrouw HOGERVORST: Ik durf bijna niet meer na vanavond. Na de extra toelichting van de portefeuillehouder wil ik wel even de duidelijkheid scheppen onder mijn collega's dat ik zeker weet dat kaderstellend en controlerend, aansturend, dat dat de optie is die wij beogen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Nog anderen die opnieuw hun... Nee, voldoende besproken? Dan dank ik u allemaal en dan wens ik u nog een hele fijne avond.